

Česko a Slovensko mají stále mnoho společného

1.2.2023 - Jan Cieslar | Český statistický úřad

Od rozdělení Československa v lednu 1993 vzrostl počet obyvatel Česka a Slovenska shodně o zhruba dvě procenta a obě země čelí zřetelnému stárnutí populace. Nezaměstnanost je nyní v tuzemsku oproti Slovensku o polovinu nižší a celková ekonomická výkonnost Česka je o třetinu vyšší. Obě země jsou silně závislé na průmyslu, který tvoří více než čtvrtinu přidané hodnoty jejich ekonomiky.

„I po třiceti letech samostatné existence Česka a Slovenska mají oba státy stále mnoho společného, přetrvávají však i některé rozdíly. Podobný je například jejich demografický vývoj, orientace na průmysl, zvláště automobilový, a otevřenost ekonomik. Dlouhodobé odlišnosti byly mimo jiné v úrovni nezaměstnanosti, vývoji inflace, výkonnosti ekonomik, míře zadlužení vládních institucí či obecně velikosti regionálních rozdílů,“ uvedl Marek Rojíček, předseda Českého statistického úřadu.

V lednu 2022 žilo v Česku 10,52 milionu obyvatel, na Slovensku 5,43 milionu. Oproti roku 1993 jejich populace posílila o 1,8 %, resp. 2,3 %. V Česku k tomu přispěla kladná bilance zahraničního stěhování, na Slovensku spíše přírůstek přirozenou měnou. Mezi lety 1993 a 2021 se věkový medián v Česku navýšil z 35,8 na 43,3 let, na Slovensku z 31,9 na 41,4 let. Míra nezaměstnanosti osob ve věku 15-74 let činila v roce 2021 v Česku 2,8 %, na Slovensku 6,8 %.

V úhrnu za posledních 30 let vzrostla cenová hladina pro spotřebitele na Slovensku dynamičtěji než v Česku, a to hlavně vlivem období let 1999 až 2006, kdy bylo průměrné meziroční tempo inflace na Slovensku (7,0 %) skoro třikrát vyšší než v Česku (2,5 %). Celková ekonomická výkonnost měřená HDP v paritě kupní síly na obyvatele dosáhla v roce 2021 v Česku 92 % úrovně EU, na Slovensku 69 %.

Česko společně se Slovenskem patří dlouhodobě k nejprůmyslovějším zemím v rámci EU. V roce 2021 vytvářel průmysl v Česku 28 % přidané hodnoty celé ekonomiky, obdobný podíl měl rovněž na celkové zaměstnanosti. Na Slovensku šlo analogicky o 26 %, resp. 23 %, v celé Evropské unii pak jen o 20 %, resp. 16 %. Mezi průmyslovými obory v obou zemích dlouhodobě posiluje výroba automobilů. Klíčová role průmyslu i podniků pod zahraniční kontrolu v Česku i na Slovensku se odráží v silné otevřenosti obou ekonomik.

Česko i Slovensko vstupovaly do prvních let své existence se srovnatelně nízkým dluhem. Míra zadlužení sektoru vládních institucí činila v roce 1995 v Česku 13,6 % HDP, na Slovensku 21,6 % HDP. Zatímco míra zadlužení v Česku se i přes rozpočtové schodky ve 2. polovině 90. let zvyšovala jen mírně, na Slovensku již na přelomu milénia přesáhla 50 % HDP. Vstup do EU a následné konjunkturální období vedly ke zlepšení hospodaření. V roce 2021 vystoupalo zadlužení na Slovensku na rekordních 62,2 % HDP a bylo tak o polovinu vyšší než v Česku. Podrobné informace přináší publikace ČSÚ *Česká republika od roku 1989 v číslech* a Štatistického úradu SR *Slovenská republika v číslech 2022*.

<https://www.czso.cz/csu/czso/cesko-a-slovensko-maji-stale-mnoho-spolecneho>